

Pozlacovač/pozlacovačka ráků (kód: 82-025-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Umění a užité umění (kód: 82)
Týká se povolání: Pozlacovač rámař
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příprava a úprava ploch lišt a ráků pro zlacení	3
Zlacení lišt a ráků ze dřeva na lesk a na mat	3
Provádění povrchové úpravy lišt a ráků	3
Zlacení lišt a ráků náhražkami drahých kovů, pokládání kovových fólií, zlacení práškovými kovy	3
Patinování zlacených lišt a ráků a použití technik imitovaných materiálů	3
Příprava strojních operací při dokončování lišt a ráků	3
Příprava na strojní zlacení lišt a ráků na zlatícím stroji	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 13.07.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Příprava a úprava ploch lišt a ráků pro zlacení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit technologické postupy, použití vhodných materiálů a nářadí k přípravě podkladů pro polimentové a olejové zlacení	Ústní ověření
b) Provést úpravu podkladu pro polimentové a olejové zlacení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyrobit a doplnit ornamenty z presovací masy na rámu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zlacení lišt a ráků ze dřeva na lesk a na mat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit poliment a nanést na křídový podklad	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Položit zlatou nebo stříbrnou fólii	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyleštit rám nebo lištu achátem a provést pokostování v závislosti na profilu zlacného rámu nebo lišty	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést matové zlacení konkrétního rámu nebo lišty technikou zlacení na poliment včetně přípravy podkladu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění povrchové úpravy lišt a ráků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit technologický postup bronzování na lesk a na mat	Ústní ověření
b) Vysvětlit postup povrchové úpravy lazurováním a pokostováním	Ústní ověření
c) Nanést izolační nátěry a fixáže na rám nebo lištu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Připravit nátěrové hmoty pro ruční stříkání ráků dle technologického postupu	Praktické předvedení
e) Předvést postup ručního stříkání ráků	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zlacení lišt a ráků náhračkami drahých kovů, pokládání kovových fólií, zlacení práškovými kovy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést zlacení rámu nebo lišty metálem	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést zlacení rámu nebo lišty hliníkovou fólií	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést zlacení rámu nebo lišty práškovými barevnými bronzami	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Patinování zlacených lišt a ráků a použití technik imitovaných materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit postup při patinování zlacených lišt a ráků	Ústní ověření
b) Provést patinování zlaceného ráku nebo lišty	Praktické předvedení
c) Vysvětlit technologický postup a uvést materiály potřebné pro vytváření barevných technik, např. imitace zlacení na lesk tzv. waschgold, imitace dřeva	Ústní ověření
d) Předvést jednu zadanou techniku: fládrování, mramorování, krakelování, stínování nebo waschgold	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava strojních operací při dokončování lišt a ráků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat postup strojního stříkání na průběžné kabině	Ústní ověření
b) Připravit nátěrové hmoty dle technologického postupu	Praktické předvedení
c) Nastavit stříkací pistoli, tlaky, vodítka a zakládací zařízení pro lišty	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava na strojní zlacení lišt a ráků na zlatícím stroji

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit vytvarování zlatícího gumového válce na brusce dle profilu	Praktické předvedení
b) Předvést nastavení vodítek, zlatících hlav a teploty pro zlacení	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/pozlacovac-ramar#zdravotni-zpusobilost>).

Ověřování podle tohoto standardu by mělo představovat komplex navazujících činností vedoucích k dohotovení finálních produktů s využitím příslušných technologických postupů, technik, ručních nástrojů a strojního vybavení. Při ověřování kompetencí - zejména formou praktického předvedení - je třeba přihlížet především k dodržování požadavků BOZP, PO a dodržování technologické kázně. Při hodnocení hotových výrobků je třeba posuzovat kvalitu, přesnost provedení a uměleckořemeslné zpracování.

Pro uskutečnění zkoušky podle tohoto standardu autorizovaná osoba připraví nejméně 5 zkušebních vzorků rámu a lišt o délce nejméně 30 cm různé šířky a s různými reliéfními dekory v souladu s jednotlivými kritérii hodnocení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na rámařství-pozlacovačství + střední vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném nástavbovém oboru vzdělání, a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rámařství-pozlacovačství, nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v uvedené oblasti.
- b) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na uměleckořemeslné pozlacování + střední vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném nástavbovém oboru vzdělání, a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rámařství-pozlacovačství, nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v uvedené oblasti.
- c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání, jehož specifická součást vzdělávání je zaměřena na uměleckořemeslné pozlacování, a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rámařství-pozlacovačství, nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v uvedené oblasti.
- d) Profesionální kvalifikace 82-025-H Pozlacovač/pozlacovačka rámu + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rámařství-pozlacovačství.
- e) Profesionální kvalifikace 82-012-H Umělecký pozlacovač / umělecká pozlacovačka + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rámařství-pozlacovačství.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Pozlacovačská dílna splňující teplotní, vlhkostní a světelné podmínky včetně zabezpečení odsávání chemických a prachových zplodin.
- Vybavení dílny:
- Velký pracovní stůl s dostatečným okolním prostorem, židle
- Základní pozlacovačské nářadí a pomůcky:
  - reparýrovací želízka
  - fajle
  - polštář a nůž na řezání plátkového zlata
  - acháty různých tvarů na leštění zlata a stříbra
  - štětce na pokládání zlata
  - štětce z různých materiálů a různých velikostí
  - brusné papíry různé hrubosti
  - vařič a hrnce na udržování trenku, klihu a gruntu v teplé vodní lázni
  - špachtle
  - třecí misky
- Stříkácká kabina se stříkáckými pistolemi
- Ruční stříkácké pistole včetně příslušenství a otočného kříže pro umístění rámu
- Bruska na vybrušování gumových-silikonových zlatících kotoučů
- Stavebnicový zlatící stroj jednohlavý až šestihlavý s nakláněcími vyhřívacími hlavami
- Pozlacovačské materiály: plátkové zlato, stříbro, hliník a metal, jemně mleté bronzy různých odstínů, šelaky různých barev, boloňské, horské a plavené křídly, kožní a kostní klih, polimenty různých barev, barvy olejové a temperové, ředidla, mixtion.
- Zkušební vzorky rámu a lišt (minimálně 5 zkušebních vzorků).
- Osobní ochranné pracovní pomůcky a prostředky: jednorázové ochranné roušky, respirátory, ochranné rukavice a brýle

Uchazeč si přinese vlastní pracovní oděv a obuv.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP a PO odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 36 až 40 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška je rozložena do více dnů

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Sylvie Kroupová - OSVČ, Restaurátorský ateliér Sylvie Kroupová, Kamenné Žehrovice

Eva Plánská - OSVČ, restaurátorka pozlacovačka

Štěpán Skalický - OSVČ, restaurátor pozlacovač a učitel praktického vyučování v oboru umělecké pozlacování na SOŠ uměleckořemeslné, Praha 9

Danuše Machátová - OSVČ, členka SRŘ a UŘ, Rudolfínea, o. s